

Total No. of Questions : 6]

P5840

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6142]-204

S.Y. B.Com.

**234 : BUSINESS MANAGEMENT - I
(2019 CBCS Pattern) (Semester - III)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Q. No. 1 is compulsory
- 2) Attempt any 4 questions from Q.No.2 to Q.No.6.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (any five) : [5]

i) _____ skills are also known as interpersonal skills

(Human, Conceptual, Technical)

ii) _____ is the act of estimating future situations.

(Forecasting, Coordination, Control)

iii) According to Henry Fayol, there should be _____ between authority and responsibility.

(Balance, Conflict, Disagreement)

iv) _____ reflects the basic purpose and philosophy of an organization.

(Mission, Procedures, Budget)

v) _____ refers to an estimated plan of incomes and expenses of various activities.

(Schedule, Budget, Vision Statement)

vi) _____ is a process by which a superior transfers authority to the subordinates.

(Delegation, Forecasting, Planning)

P.T.O.

B) State whether the following statements are True or False : [5]

- i) Management is an Art, Science and a Profession.
- ii) Management can be completely replaced by technology.
- iii) Decision is a selection of the best course of action for achieving a definite objective
- iv) Promotion is an internal source of recruitment
- v) Effective teamwork leads to the achievement of organizational objectives.

Q2) What is 'Management'? Explain the functions of Management. [15]

Q3) Explain the term 'Planning' and its characteristics. [15]

Q4) What is 'Staffing'? Explain the need and importance of staffing. [15]

Q5) Explain the term 'Direction' and its features. [15]

Q6) Write a short note (any three) [15]

- a) Principles of Organization
- b) Teamwork
- c) Levels of Management
- d) External Sources of recruitment

Total No. of Questions : 6]

P5840

[6142]-204

S.Y. B.Com.

234 : BUSINESS MANAGEMENT - I
(2019 CBCS Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

[एकूण गुण : 70

वेळ : 2½ तास/

- सूचना :- 1) प्र.क्र. 1 अनिवार्य आहे.
2) प्र.क्र. 2 ते प्र. क्र. 6 यापैकी कोणत्याही 4 प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)

[5]

- i) ..... कौशल्ये आंतरवैयक्तिक कौशल्ये म्हणूनही ओळखली जातात.
(मानवी, संकल्पनात्मक, तांत्रिक)
- ii) ..... म्हणजे भविष्यातील परिस्थितीचा वेद घेण्याची क्रिया
(पूर्वानुमान, समन्वय, नियंत्रण)
- iii) हेन्री फेओलच्या मते, अधिकार आणि जबाबदारी यांच्यात ..... असणे आवश्यक आहे.
(संतुलन, संघर्ष, मतभेद)
- iv) ..... संस्थेचा मूळ उद्देश आणि तत्त्वज्ञान प्रतिबिंबित करते.
(धोरण/ध्येय (Mission), प्रक्रिया, अंदाजपत्रक)
- v) ..... म्हणजे विविध क्रियाकलापांच्या उत्पन्न आणि खर्चाची योजना
(वेळापत्रक, अंदाजपत्रक, दृष्टी विधान)
- vi) ..... ही एक अशी प्रक्रिया आहे ज्याद्वारे वरीष्ठ अधिकारी अधीनस्थाना अधिकार बहाल करतात.
(अधिकार प्रदान, अंदाज, नियोजन)

ब) चूक की बरोबर ते सांगा. [5]

- i) व्यवस्थापन ही एक कला, विज्ञान आणि व्यवसाय आहे.
- ii) तंत्रज्ञान व्यवस्थापनाची जागा घेऊ शकते.
- iii) निर्णय म्हणजे निश्चित उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी सर्वोत्तम पर्यायाची निवड करणे.
- iv) पदोन्नती हा भरतीचा अंतर्गत स्रोत आहे.
- v) प्रभावी सध कार्येमुळे संस्थात्मक उद्दिष्टे साध्य होतात.

प्र.2) व्यवस्थापन म्हणजे काय? व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) नियोजन म्हणजे काय? नियोजनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.4) कर्मचारी नियुक्ती म्हणजे काय? कर्मचारी नियुक्तीची आवश्यकता व महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) निर्देशन म्हणजे काय? निर्देशनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.6) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) संघटनेची तत्त्वे
- ब) समुहकार्य
- क) व्यवस्थापनाचे स्तर
- ड) बहिर्गत भरतीचे स्रोत

